

Sosiaali- ja terveysministeriölle

20.5.2014

Valtiovarainministeriölle

Eduskuntaryhmille

Asia: Eläkeindeksin leikkaus 2015

Valtioneuvosto on kehysriihessään maaliskuussa päättänyt, että vuoden 2015 eläkeindeksiä ja kansaneläkeindeksiä leikataan niin, että eläkkeitä korotettaisiin vuoden alussa vain 0,4 %.

Arvioitu lain mukainen työeläkkeiden korotus olisi ollut 1,5 % (kansaneläkeindeksi 1,6%). Indeksien todellinen luku saadaan yleensä selville lokakuun lopussa.

Leikkauksen seurauksena eläkkeensaajien ostovoima heikkenee, joka merkitsee kysynnän laskua. Kotimaan kysyntä heikkenee entisestään. Kulutustavaramarkkinat saattavat supistua miljoonilla, ehkä jopa kymmenillä miljoonilla euroilla. Eläkeläisten joukko on iso.

Leikkaus kirpaisee pahiten pienituloisiin eläkeläisiin, joiden tilanne on jo nyt vaikea. Esimerkiksi takuueläke Suomessa on 743,35 €, joka on n. 133 € pienempi kuin naapurimaassamme Ruotsissa. Hintojen nousu monilla eläkeläisiä koskevilla aloilla on ollut huomattava. Lääkkeet mm. saattavat pahimmassa tapauksessa jäädä hankkimatta.

Perusteluna leikkauksille esitetään säästötavoite julkisen talouden tasapainottamiseksi. On tarkoitus saada valtion kassaan noin 150 miljoonan euron säästö. Säästö tulee valtion maksamista eläkkeistä ja kansaneläkkeestä. Vastauksessaan kirjalliseen kysymykseen 7.5.2014 valtiovarainministeri Jutta Urpilainen toteaa, että nettosäästö valtiolle tulee

olemaan 131 miljoonaa euroa. Kun leikkaus kohdistetaan myös yksityisen sektorin ja kuntien työeläkkeisiin, kokonaissäästö on noin 300 miljoonaa euroa. Yksityisen puolen työeläkeindeksin jäädyttämisellä ei ole vaikutusta valtion talouteen, sillä eläkkeet maksetaan kerättävillä työeläkevakuutusmaksuilla ja osittain rahastojen tuotoilla. Tästä osasta hyötyvät yksityiset ja kuntien eläkevakuutusrahastot.

Eläkkeensaajia on Suomessa noin 1,5 miljoonaa. Verotulot pienenevät erityisesti kunnallisverotuksessa, koska pienistä eläkkeistä maksetaan vain kunnallisveroa.

Indeksikorotuksen alentaminen vaikuttaa pysyvästi maksussa olevien eläkkeiden tasoon, ellei leikkausta kompensoida tulevina vuosina. Eläkkeiden taso laskee pysyvästi jo 1990-luvun alussa tehtyjen indeksijäädytysten seurauksena.

Valtakunnalliset eläkeläisjärjestöt VENK ry:n mielestä eläkeindeksien jäädytys tulee perua.

Ystävällisesti

Valtakunnalliset eläkeläisjärjestöt VENK ry

Sirkka-Liisa Tarjamo

puheenjohtaja

050 5766981

sirkka-liisa.tarjamo@kolumbus.fi

Jyvätie 23, 01370 Vantaa

Liisa Fräki

sihteeri